

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
 Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:
 Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Felhívás.

A szabadelvűpárt tisztelt választópolgárait felhívjuk, hogy a folyó június hó 10-dikén, szombaton este 8 órakor, a nagyerdei vendéglőben rendezendő társas estélyen részt venni sziveskedjenek. — Jegyek előre válthatók: Zádor Lajos úr üzletében, ugyszintén a párt kerületi és utczái elnökeinél.

Az intéző bizottság.

Mezőgazdasági érdekek a delegációban.

Jun. 6.

A múlt év folyamán az országos magyar gazdasági egyesület két fontos kérdést vetett föl, melynek megoldását a delegáció közrehatásától várja a magyar gazdaközönség.

Az egyik az volt, hogy a hadsereg legénységi állományának bizonyos része, a sürgős nyári munkák idején szabadságotassék, — a másik az, hogy a hadsereg élelmezésébe a juhhus behozassék.

A legénységnek a nyári munkákra való szabadságolását kiváló államférfiunk Rakovszky István vitte a delegációba, fölkérvén a hadügyminisztert, hogy találjon módot, miszerint a nyári munkák alkalmával beálló munkáshiány a katonaság egy részének szabadságolása által orvosolható legyen.

A hadügyminiszter válasza az volt, hogy a nagyobb mérvű szabadságolás épen

ezen időben katonai szempontból nehéz, mivel ez esetben úgy a gyakorlatok, mint az ujonczok bevonulásának idejét meg kellene változtatni. Nem zárkózik el azonban az elől, hogy kisebb mérvű szabadságolást, különös nagy szükség esetén engedélyezzen, erre nézve azonban az egyesületnek határozott propositzióit kéri, a kivétel tekintetében is.

A kérdés, ha fölgondoljuk, hogy az alföldi aratási munkákat végzett földi nép úgy megritkult, hogy az ottani birtokosok Morva-országból igyekeznek munkásokat telepíteni, továbbá ha rá gondolunk a népszámlálási statisztika adataira, melyek szerint az eddigi mezőgazdasági munkával foglalkozó nép mily nagy része vonult a városokba, elég fontos arra, hogy a delegáció idej ülésén is fölvetessék s megoldásra vitessék. Mert — a hadügyminiszter által említett rendkívüli szükség, hazánkban állandó s még hosszabb ideig az marad.

A dolog kivitelét nehezíti azt, hogy az aratási munkák idején a csapatok nagyobb testekbe összpontosítanak, e szerint a legénység oly városokban összpontosul, a melyekben a munkáshiány talán legkevésbé érezhető, valamint az is, hogy a legénység a nyári gyakorlatok alatt nehezebben nélkülözhető.

Azonban, ami a német hadseregben megy, nálunk sem lehetetlen. A szabadságolás kivitelére nézve már a múlt alkalommal fölvetettünk egy javaslatot, — mely a következő volt.

Minden ezred, vagy önálló zászlóalj

parancsnokságának az aratási munkát egy-két héttel megelőzőleg bejelenteni a környékbeli gazdák munkásszükségletüket, valamint az időt is, amelyre a munkásokat kéri. A katonai parancsnokság ekkor megállapítaná, hogy egyszerre hány katonát szabadságolhat s a szabadságolást 4—7 napi turnusba osztaná, úgy, hogy egyszerre a legénységi állománynak $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{5}$ -énél több távol ne legyen s körülbelül 16—28 nap alatt az összes legénység alkalmas része részt vehessen a munkában. Így a katonai kiképzés mit sem vesztené, mert egy legény legfőleg 4—7 napig nem venne részt a gyakorlatokban, a gazdák pedig, ha sok esetben nem is kaphatják meg a katonaságtól teljes munkásszükségletüket, mindenesetre oly jelentékeny segítségben részesülnének, mely a jelenlegi munkás-mizériákat tetemesen enyhítené.

A katonáknak, az állomás vagy összpontosítás helyétől távolabbra küldése is lehető volna, mert a munkásviteldíjak oly alacsonyok, hogy azokat a birtokosok szívesen elvállalnák.

Kétségtelen az, hogy a katonák munkája nem fog annyit érni, mint a folyton gyakorlatban levő gazdasági munkásé. Azonban ehhez képest lehetne munkabérüket megállapítani. A csekély zsoldot kapó legénység szívesen fog vállalkozni a munkára oly bérek mellett is, milyenek a rendes bérnél 20—30 százalékkal alacsonyabbak.

A juhhusnak a hadsereg élelmezésébe való behozatala színtén igen fontos mezőgazdasági érdek.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Arany „Buda halálá“nak nyelve.

Irta: Gáspár Imre.

A magyar irály mintájául Arany János, a legnagyobb magyar költő befejezetlen trilogiájának e teljes, kerek egészet képező részlete, „Buda halála“ állítható fel. E remekmű nyelvénél bővösebb, jellemzetesebb és kiváltkép magyar nyelvű költőnél már nem is található. E tekintetben oly nagy értékű, hogy sorait — mint a bibliát — számokkal megjelölt apró részekre kellene osztani. Ószerűen naiv előadás, minő a régi krónikákból, és krónikás énekeinkből oly kedvesen hangzik felénk; szavak, fordulatok, melyek magukban is tanu annak, hogy a nagy költő mennyire ősméri — itt a régi költőket, ott a magyar őshit, vagy őstörténet hagyományait, és mindenütt a magyar nyelvet a maga egész kincstárával, a mint nép, szépirodalom, és tudomány közösen formálták. Ez az a népies előadás, mely — épen Arany szerint — „a legfényesebb szépségeket is a népnek élvezhető alakban adja elő.“ — Arany nyelve, épen mint a népé, az őshagyományok tükré.

Imé, e rövidke szók elősorolásai:

Tájosok és bölcsök, jó sok, oltár-nézők, — Gyül oda bú bájós, énekekkel ígéző, — Iráló, varázsló, ha ki tud — rá olvas, — Papok, álm-féjtők s egész sereg olyas.

Mindig a magok helyén s erőlettség nélkül használják az ősmivelődés történeti szók: világfája (a népmese nyomán), világ szépasszonya (talán ez vonatkozás a magyar mythológiára), — rovasra hazudni (kapcsolatban a hun írásmóddal), turul, — hadra hívó kard — nagyobbik ura (azaz férje, mert kisebbik ura sógora), — várba kő lövegyver (faltörő kos), — himkötés (madzaggal), — vérrel adottteskü visszafelé mondása (a régi babona szerint) stb. Ép ily bővében vana mű jellemzetes szók, szólásoknak, s a szerencsésebb összevonásoknak, minők: irdatlan (irgalmatlanból), — sanyarta (sanyargatta), — belről (beülről) stb. Jó népies, vagy ősszólások: kétfelédől (a nevetéstől), — egyivásu (koru), — folyamelve (folyamon túl), — kezéhez békél (ehelyett: békéltetve hajlik oda), — hadi szerbe gyűjt, — add válasszra (választásra), — fötgyökinteni (bólintani) stb. Szók: ujfent, — hamvahodott (az arca), — szivedzik és jobbá dzik (mindkettő eh. eléréknyedik), — joh és jon hó (bél), — imetten (ébrén), — kettő (ketté), fennlak, — csapa, — pandal, — igazándi, — zsendül, — noszol, — alitani, (képzeln), — vijjongva, — olyki — (némelyik), — vivik (viv), — szellem, — készántag, — (készakarva), — tepeli, — aszaly (aszály, — sa jog, (régen fénylik), — röttvau, — ajzani (nyitni), — esennen,

(kérve), stb. Egyetlen egy szó használásához férhet kétely az egész műben: E t e l e u g y a n i s egy helyen magyarán mondogat oda, holott ő azt hunosan, hunul cselekedé. — A műverstanai kezelése remek, kivált rimolgában. Belső és láncz rimeiből: „V a d o n t s a D o n t ö k t e l v e r é k . . . ! ! “ „ D e h i t e n e m s z e l l ő , s n e m n y i l , m e l y e t e l l ő . . . ! ! “

Királyok elestét, birodalmak vesztét
 Diadallal kezdték czudarul végezték . . .

Öreg ember csácsog, hamar ad tanácsot,
 S ha beszélni indul, nem tudja mi mársok.

Szebb rimeiből: választ (fön.), — választ (ige). — nem mi — sem mi, — betelnek — Etelnek, — mostrom — ostrom, — vidámbor — jámbor, — tetti — ketté, — marku — alku, — szédül — szédül, — száll dcs — táltos stb. Leggyakoribb az é-i betű rime; p. o. — fenékig — nékik, — éli — déli, — néz ki — fész ki stb. Szabadosabb rime: lj — ly betűből (p. o. teljen — helyen. — hüvely — müvelj), az e különböző fajai egymással: (vermek, fel: embernek, — termek, ezet — éleszted stb.) A mással hangzók helyei, megcserélve: ruháit — áhit, — Mátra — járta: mássalhangzók lágyításával: vadja — hagyja, — betör vén — törvény; közbeszurt, vagy kiejtett betű: szeretném ha — vóna, — mód — hold

Franciaország újabb vámpolitikájával a külföldi juhokat piacairól leszorította, Németországban az ottani produktumokkal nem konkurrálhatunk, csakis a belga és a svájci piacon tudnánk, áldozatokkal, juhainknak külföldi piacot teremteni. Egész juhtenyésztésünkre nézve életbe vágó kérdés tehát, hogy a francia fogyasztás elvesztése a belfogyasztás emelése által kárpótoltsák.

A mult delegációban, ezen irányban Bokross Elek hívta föl a hadügyminisztert az intézkedésre, ki azt válaszolta, hogy az egyes parancsnokságokat utasítani fogja oly irányban, hogy amennyiben a juhhust a legénység kész fogyasztani, azt az élelmezésbe hozzák be. A földmivelésügyi miniszter, mint azt az O. M. G. E. közleményeiből is tudjuk, a leghathatósabb karolta föl a kérdést s megkeresésére a honvédelmi miniszter még márcziusban elrendelte, hogy a juhus fogyasztás a honvédség élelmezésébe, hetenkint kétször behozassék.

A közös hadseregben hasonló intézkedésről nincs tudomásunk, pedig a kitzított s nagy horderejű cél csak akkor leendő elérve, ha a juhus-fogyasztás a közös hadseregbe is behozatik.

A hadügyminiszternek ezen, maig még el nem intézett kérdések tekintetében teendő nyilatkozatait a magyar gazdaságosság feszült érdeklődéssel várja.

M. U.

— A delegációk. A magyar delegáció két albizottsága ülészett tegnap Bécsben: a hadügyi és a külügyi az utóbbi albizottság csak rövid hitelező ülést tartott, melyben a jelentést tudomásul vették s a jelentés megszerkesztőjének Falk Miksának köszönetet szavaztak. A hadügyi albizottságban élénk vita keletkezett Bolgár Ferencz beszólása után, melyben a magyar történelemnek és közjognak a katonai iskolákban való helytelen tanítása ellen szólalt fel. Bauer hadügyminiszter a magyar és osztrák felfogások között uralkodó ellentétekre hivatkozott, a mi a magyar delegáció tagjai közt

élénk ellenmondással találkozott. Hegedüs Sándor volt az első, a ki a miniszter választát nem tartotta kielégítőnek. Pulszky Agost előadó pedig erélyes szavakkal magyarázta meg, hogy a magyar közjog megállapítására az osztrák kormánynak semmi belszólása nincs. Ezt a közös hadügyminiszter csak a magyar kormánnyal egyetértőleg állapíthatja meg. Hasonló értelemben szóltak Münnich Aurél és gróf Keglevich István, mire Bauer hadügyminiszter készségesen kijelentette, hogy adjanak neki kompetens előjáról ilyen kézi könyvet és ő azt azonnal kész életbe lépteti. Báró Fejérváry honvédelmi miniszter kijelentette, hogy még ma felhoztatja azt a kézi könyvet, melyből a Ludovika Akadémiában tanítanak és a hadügyminiszter rendelkezésére bocsátja. Az ülés végén Horánszky Nándor kérdést tett a hadügyminiszterhez a tartalékos tiszteknek diák-egyesületekből való kitiltása dolgában kibocsátott rendeletre vonatkozólag. Báró Bauer kijelenti válaszában, hogy ilyen rendelet csakugyan van, de ezzel a rendelettel csak bizonyos egyesületekre célzott és a hadtestparancsnokok nagyon is messze mentek rendelete interpretálásában.

— Belföldi hírek. (A király a délmagyarországi őszi hadgyakorlatok) alkalmával valószínűleg Lugoson fog tartózkodni. Az udvarmesteri hivatal már felszólította a városi illetékes köröket, hogy gondoskodjanak alkalmas lakásról a király számára. A főispán az udvarmesteri hivatalnak értésére adta, hogy a megye háza, a fő- és az alispán lakása alkalmasak volnának arra, hogy a királynak lakásul szolgáljanak. — (A magyar delegáció) kebelében már ismételve kifejezést nyert az az óhajlás, hogy a bécsi királyi házi, udvari és állami leltár hivatali személyzetében a magyar elem megfelelőleg képviselve legyen. A külügyminiszter máltányosnak találta a kívánságot s a házi, udvari és állami leltár már a jövő évben második — magyar — aligazgatót fog nyerni. — (Ugron Gábor) a Pesti Napló bécsi levelezője előtt úgy nyilatkozott, hogy Eötvösök kiválása a pártkörből kalvinista párt alakulásává fejlődött, s most amiatt aggódik, hogy a radikális kalvinista párttal szemben egy ókonzervatív katolikus párt alakítása provokáltatik. Nem kell — ugymond — a magyar nemzet szétdarabolására egy új fejever, elég a nemzetiségek harca. — (Az új egyetem rektor.) A budapesti tudomány egyetemén, június 8 án lesz a rektorválasztás. Az

idén a jogi kar tanárai közül választanak. A jelölt Schmierer Adár dr. ny. r. tanár. Kivül emlegetik még Hoffmann Pált és Plósz Sándort is. — (Fegyelmileg büntetett társulati igazgató.) A felső torontáli ármentesítő társulat fegyelmi választmánya Dániel László felfüggesztett igazgatót ismert ügyekben 500 frt pénzbírságra ítélte és a hiányzó 500 frtra vagyoni felelősségét kimondta. — (Stefánia özvegy trónörökösne) holnap este hosszabb külföldi utazásra indul. Az özvegy trónörökösne ezuttal Észak-Európát fogja beutazni és Dániában, Svédországban és Norvégiában hosszabb ideig szándékozik tartózkodni. — (Besztercebányai püspökké) dr. Rimely Károly lekéri javadalmas apát, pozsonyi kanonok, plebános, kineveztetett.

— Külföldi hírek. (A csár a jándéka.) A csár a szultánnak egy albumot küldött ajándékkul. Az albumban megvan az orosz tengeri flotta valamennyi hajójának művészi kivitelű képe. — (Politikai gyilkosság Szerbiában.) Belgrádból távirják: Eddig még meg nem erősített hír szerint Posarevácban Petrovics Miliját, a haladó párt egyik tekinélyes tagját, politikai okokból meggyilkolták. Petrovics holtteste iszonyuan el van torzítva. — (Harczias beszéd.) Covurbevoisban egy ünnepség volt a minap, melyen Götlet rendkívül fontos politikai beszédet mondott. Így szólta a többi közt: Franciaországnak nem szabad az 1870-iki sebet elfelejteni. Abban követnünk kell Poroszországnak példáját, hogy Jena után egy percze sem szünt meg a nemzeti lelkesedést ébreszteni az országban. Nem lehet elfelejtenünk két drága tartományunk elvesztését, de nem felejthetjük el a népünk jogaira mért támadásokat sem. — (Illoyalis városi tanács.) A dublini városi tanács elvetette azt az indítványt, hogy a yorki herceg egybekelése alkalmából a királynéhoz és a walesi herceg családjához üdvözlő felirat intéztesek.

Fiume — Debreczen.

— A rendező bizottság megalakulása. —

Tegnap d. u. 5 órakor a városháza nagy terme szépen megtelt hölgyekkel és urakkal, akiket Simoffy Imre polgármester hívott össze, hogy a fiumeiek fogadtatását rendező bizottsággá alakuljanak. Művelt társadalmunk minden rétege képviselve volt ez értekezleten, — ott láttuk közéletünknek számos jelesét, akik se-

stb. Legnagyobb szabadalmi, ha a magánhangzók épen nem rimelnek: zümmög — meg, — olesó — Bulcsu, várkun — árkon — viz — méz, — eskü — eszeski stb. A versforma (Alexandrinus) gyönyörűen gördül tiszta és hangzatos. — Szépségek. Sebennél szebb képek fogadnak lépten nyomon. Hangulatba ringat már az első sor is:

— Hualatja levelét az idő vén fája . .

S elégikus bánattal bucsuzik a befejezés: — Már fészke fölött leng énekem ezuttal . . .

Képei általában hidegek, ám márvány tömörek, pastikusak, vagy festőiek. — Az alkony szép rajza:

Már a nap is lemenőben,
Tüzet rakott a felhőben

Etele bájos szólása a nejléhez:

Nyilj hát, teljesedjél én róza-virágom,
Borítsd leveleddel puha boldogságom!

Buda, a testes, pók-féle ember, „képzetele gyászos szövedéket fonja.“ A szép nő „minden érén futkos szerelem hangyája.“ Mily szép jelzők ezek: — „piros szerelem“, — „kék folyam ad fényes halat“, — s a nő „hattyu fehér teste forog a habágyon.“ A nyelv gyors, a testett indulatoknak megfelelő. Ime itt is:

Hóha, hóha! hol van a vad?
Egy kiáltja: ihol szalad!
Más kiáltja: itt van itten!
A harmadik: sehol sincsen!

Pár szóval tolmácsol értemeket, egész helyzetet P. o. a mikor a Buda n-je először látja meg Etele közelgő nejt:

Ki hát az az asszony? miféle királyné?

Vagy mikor Etele beszéi el a kard álmát: „Egyszerre vágtam le véle egész város!“ — Nem válik Arany szónokivá, vagy szárazzá ott sem, a hol előadása erkölcsi, vagy czéltázas elembe fordít. E helyeken is fölötté tömör:

Etele a szókat érti vala folyvást,
De azért kívánta, magyarázza tolmács! —
Ország ha erőtlen növekedni, már fogy. —
Nem tudja mivel sért a hatalmas gyöngét. —
Aranyod megveszi, ő maga se véli,
Hogy az indulatját adomány vezérli. —

Szép és bölcs „Gonosz egy ló a tett“. . . kezdetű allegoria, s szép részletek a következők is. Ekkép van rajzolva a királynő kísérete:

Mint a hadak utja, vegyesen csillaggal,
Szeli az ég boltját gyöngy himű szalaggal,
Ugy lepi átlátszón a földet uszályok,
Közülte ragyogván csillagszerűn lányok

Künn már az arany nap sugarát elönti,
Mint páva, a midőn tollait berzenti;
Szőke fodor felhők, hattyu az égnek,
Uznak vala tükrén a mennyi kékek.
Tiszta az allég is, mintha üveg lenne,
Messzire a látás föl nem akad benne,
Reggeli szellőcske mozgatja hűs árral,
Csillan imitt-amott repeső bogárral.

A tündér próba:

Kemény próba: férfit ölni,
Kilencz ifjat megbüvölni,
Szerelemre csalogatni,
Szerelemtől szűz maradni.
Itt tanulnak tündérséget
Szivszaggató mesterséget . . .

S a tündér éjj titokzatos világáról:

Léptök után a lomb megsuhan ott és itt,
Szent a manók éje, fű fa! virág . . . csitt, csitt!

S a hajnal ragyozó leirása:

Ébredj deli hajnal, te róza-özönlő!
Már lengeti leplét hűs reggeli szellő;
Ébredj, puha fészkek melegen pacsirta!
Már tetszik az égen hajnal elő-pirja.
Támadj koronás nap! már zeng neked a dal:
Serkenj hadi kürt-szó, költés sereget dala!
Fuvalom, hajnali kürt, pacsirta, had és nap,
Ébredjetek mind, mind! Etele im gyorsabb!

honnan sem hiányoznak, ahol a jó és nemes czél érdekében szükség van az ő tekintélyükre, erejükre és buzgóságokra, — különösen pedig sokan jelentek meg azok, akik 1882-ben szerencsések voltak élvezhetni fiúmei testvéreink felejtetetlenül kedves vendégszeretétét.

Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnököl az értekezleten s miután üdvözölte a szép számmal megjelenteket, — előadónak felkérte Zöld Mihály városi tanácsost, — s egyuttal elbeszélte fiúmei honfűtársaink e készülő látogatásának előzményeit. — Hogy indult utnak Fiume megtekintésére 11 évvel ezelőtt mintegy 250 főnyi debreczeni társaság az ő vezetésével éppen azon a napon, mikor a ref. zsinat ideérkező nagy tekintélyű tagjait is üdvözölnie kellett volna. Hogy fogadták őket Fiumében rendkívül szíves lekötelező vendégszeretettel, pompával és lelkesedéssel. Kisebb nagyobb debreczeni társaságok azóta is vették igénybe többé kevésbé a fiúmeiek szíveségét; s azóta minden évben megújult a vágy és kíváncsiság, hogy fiúmei barátainknak szíves vendéglátását viszonzhassuk, — ha csak részben is, ha ugyan vissza tudjuk adni (L. Nagy Bálint: vissza tudjuk, csak akarjuk!) Ő már tavaly a koronázási jubileumkor említette Ciotta János fiúmei podestának, hogy régóta várja őket Debreczen. A múlt hónapban pedig, mikor már biztosan tudta, hogy mely időtájt érkezik ide József főherceg tavaly megígért hortobágyi kirándulására s a szokásos katonai szemle megtartására barátai tanácsa folytán Ciotta Jánoshoz intézett levelében meg is hívta Debreczen látogatására a fiúmeieket. Ezek örömmel fogadták el a meghívást s június 29-én mint a lapok már megírták — indulni fognak — Tehát fogadjuk őket nagyon melegen, — hogy ők is kedvesen emlékezzenek vissza Debreczenre. — A szíveségben és vendégszeretetben kejenek versenyre azok is, akik nem voltak Fiumében, azokkal, a kiket fiúmei testvéreink a figyelem és szíveség jeleivel annyira bőven elhalmoztak. — (Zajos éljenzés.)

Zöld Mihály egyenként telolvassa a Debreczen és Fiume között e kirándulás tárgyában eddig váltott leveleket és sürgönyöket, melyeket a közönség már ösmérhet lapunkból.

Lengyel Imre városi biz. tag. a dalgyűjtő díszelnöke az iránt szólal fel, hogy a fiúmeiek szíves fogadását ne tekintsük mintegy tartozásnak: — ha bármely város polgársága Debreczenbe akar jönni, hogy minket megösmérjen, velünk testvéri kezét szorítson, — mindig kötelességünk azt szívesen, vendégszeretettel elfogadni. (Élénk tetszés.)

Ezután Márk Endre vár. biz. tag. ügyvéd, a dalárda elnöke tesz javaslatot a mai

A vadállatok falkájáról:

Hosszu nyakát némely levegőbe tüzi,
Dagadó czimpával a viharat büzli,
Majd felrug emelten lobogó farkához.
Lába dübörögvén ijed és futkároz...

Nincs tér a nagy értékű mű szépségeinek fe sorolására. Aranyánál a nyelv általában összeforrott a tartalommal; egymást segítik, gazdagabbítják Buda nyelve darabosabb, a ravasz Detréé sima, s tele kétértelmű hasonlatokkal; gót lévén, pogány vonatkozásokkal él. A hun urak nevetnek a Czerkó kezdetleges élzein, Etele nem teszi. A had-gyakorlatok, vadászatok, tájak, épületek, a magyarok által ajándékol hozott ménes leírása, mind tömör és tökéletes; az idevágó krónikák és kutatások mély felfogására, buvárlatára vall. Mily jellemző, megnyerő, s magában véve is páratlan vonás p. o. az, hogy Etele h u n i r á s m ó d s z e r i n t nem másba, mint r ó z s a f á b a metszi nevéhez intézett szerelmi üdvözlését. Ugy a hogy ma rózsaszín papirosra írják. Itt a nyelv is lágy, szelid lesz. Tehát oly mű „Buda halála“, melynek nyelve is mintaszerű, a magyar költészet, s irodalomban a legtökéletesebb, telve nyelvészeti, művelődés-történeti, s nemzeti tartalommal, s egyszerű sem a költészet rovására.

értekezlet tulajdonképeni tárgyára: a különböző bizottságok megalakítására vonatkozólag.

Szervezendő pedig: a l s z á l l á s o l ó bizottság, melynek feladata vendégeink kényelmes elszállásolásáról való gondoskodás; — v i g a l m i b i z o t t s á g, mely a vendéglátáshoz szükséges költségeket előteremtse.

Ő úgy tudja, hogy a Fiumében járt debreczeniek az ottani lelkes fogadtatás hatása alatt azt az ígéretet tették, hogy majd ha viszonzni fogják a fiúmeiek a látogatást, — szívesen adnak fejenként legalább is 10—10 frtot a közös pénztárba a költségek fedezésére. Ezt az áldozatkészséget kell tehát első sorban is fölnyitni. Azután számítani lehet és kell a város hozzájárulására is — Fiúmei testvéreinket az érkezésnél nagyon természetesen a polgármester ur üdvözölné a közönség nevében; — s tekintettel a fiúmeiek anyanyelvére, — olasz nyelven is mondatnék üdvözlő beszéd s ennek tartására V é r t e s i Arnold a Csokonai kör elnöke a „Debreczeni Ellenőr“ főszerkesztője volna felkérendő. Az összes bizottság elnökéül ajánlja Simonffy Imre polgármestert, jegyzőjéül Zöld Mihály tanácsnokot; — helyettes elnökül Lengyel Imrét; az elszállásoló bizottság elnökéül Körner Adolf tanácsnokot, helyettes elnökéül Simonffy Gyula tb. tanácsnokot, a katonaiügyszály főnökét, és Grünvald József kamarai fogalmazót; — vigalmi bizottság elnökéül Vecsey Imre városi jegyzőt, helyettesekül Király Gyula városi jegyzőt és Márk Endrét, — a pénzügyi bizottság elnökéül Szabó József főszámvevőt, helyettes elnökéül L. Nagy Bálintot, a polgári kör elnökét és Serly Edét az Iparos kör elnökét vár. biz. tagokat.

Ez az ajánlat általános helyesléssel elfogadtatott, azzal a változtatással, hogy a vigalmi bizottság elnöke közkívánatra Márk Endre lett.

Ezután megalakultak a bizottságok is, — amint Márk Endre javasolta, következő tagokkal:

A v i g a l m i b i z o t t s á g t a g j a i : Simonffy Imréné, Simonffy Gyuláné, Varga Ferenczné, Szabó Kálmáné, Berger Henrikné, V. Szabó Jánosné, Dr. Kola Jánosné Nánássy Lászlóné, Balkányi Miklósné, Rásó Gyuláné, Sági Gyuláné, Fetter Gézané, Vecsey Imréné Steinacker Sándorné, Komlóssy Imréné, Legányi Gyuláné, Gr. Kornizs Zsigmondné, Balázs Ödönné, Bartók Ágostonné, Benyács Emi né, Berger Jenőné, Berger Mórné, Brunner Edéné, Buzás Ekné, Füleky Pálné, Györy Elekne, Gerzson Ödönne, Csikos Sándorné, Jablonczay Kálmáné, Joó Istváné, Kapros Gáborné, Kaszanyitzky Fadréné, Komlóssy Arthurné, Mayer Emilné, Medve Kálmáné, Nánássy Miklósné, Nemes Kálmáné, Irinyi Istváné, Paksy Imréné, Popper Alajosné Rotschnek Emilné, Szentkirályi Tivadarné, Tikos Istváné, Tóth Béláné, özv. Veress Lászlóné, Dömök Béláné, Bartók Imréné, Forgách Károlyné, Gáll Józsefné, Holländer Gyuláné, Kaifka Róza, Debreczeni Lajosné, Kovács Gáborné, Des Combes Henrikné, Szikszay Gyuláné. — Dr. Magoss György, Török Gábor, dr. Medgyaszay Dezső, Medgyaszay Miklós, Nagy Kálmán, dr. Bakonyi Samu, Komlóssy Dezső, Komlóssy Arthur, Szabó Antal, dr. Wolafka Antal, dr. Irinyi István, Gyenes Lajos, Szentkirályi Tivadar, Lichtenstein József, Leidenfrost Ármán, Tóth Kálmán szabó, Niházy Gusztáv, Csóka József, Polgári Bálint, Fehér Sándor, Rickl Antal, Rickl Géza, Udvarhelyi Géza, Krasznay Ferencz, Mácsay Sándor, Donogán István, Steinacker Sándor, Bárdos Géza, Harmath Gergely, ifj. Berényi Gábor, Berényi Zoltán, Sepsy Kálmán, Lőfkovcs Arthur, Molnár Ferencz, Dávidházy Kálmán, Györy Elek, Lovász János, Nemes Zoltán, dr. Orbán József, ifj. Tóby István, dr. Tüdös János, Vidovics Ödön, Benke István, Torday Gábor, dr. Medve Zoltán, Nyiri Ernő, Stáhl Géza.

S z á l l á s o l ó b i z o t t s á g i t a g o k : Huber József, Móricz Bertalan, Keszler Jakab, ifj. Beke Mihály, Czeglédgyula, Kovács Gábor, Kovács Mihály, ifj. Páyer József, dr. Pallay Miklós, Stáhl Géza, Krasznay Ferencz, dr. Tóth Mihály, dr. Somogyi Zoltán,

dr. Ujfalussy József, dr. Kenézy Gyula, Lőrinczák László, dr. Szalay Béla, dr. Burger Péter, Publik Ernő, Dézsi Lajos, Vetéssy Béla, A. Nagy Gábor, Cziffer Nándor, Báthory Imre, Péter Gábor, Patay György, dr. Báyer Ferencz, Kerétesz János, Vámos Károly, Varga Lajos, Szedlák József, Zichermann Hermann, Vadon Sándor.

P é n z ü g y i b i z o t t s á g i t a g o k : Dalmi Kálmán, Sággy Gyula, Györfy Aladár, Varga Lajos, Szedlák József, Szabó Kálmán keresk. Kardos László, Kaszanyiczky Endre, Sesztina Lajos, Zádor Lajos, Holländer Gyula, Beke László, ifj. Barcsay Miklós, Jánossy József, ifj. Kuczik Gábor, Kopeczky József, Leszkay Ferencz, Nagy Ferencz, Riesz Henrik, Szikszay Gyula, Jóna Dániel, Vecsey Zoltán, Tarbay József, dr. Balkányi Miklós, Geréby Fülöp, Csanak József, Györy Elek, Stern Győző, Rössler Richárd, dr. Király Ferencz.

Busai Benke István (vár. biz. tag) dr. Szántó Sámuel tanár, Márk Endre felszólalása után a helyi lapok szerkesztőit és munkatársait valamennyi bizottságba beválasztották, noha amugy is meghívták volna mindig bizottsági ülésbe.

Simonffy Imre fölkererte a bizottságok elnökeit, hogy működésüket baladéktalanul megkezdjék.

Balogh Imre kir. táblai bíró azt a nézetét fejezte ki, hogy Debreczenben a gyönyörű ádriai kirándulást, melyet Fiume a debreczeniek tiszteletére rendezett egy pazarul földiszített hajón, — a hortobágyi kirándulással lehet legmeglehetőbb helyettesíteni. Ezt tehát a programba föl kell venni. Hasonló értelemben szólott Komlóssy Arthur (ügyvéd vár. biz. tag) a Karszt sziklához és Quarnero öböl vizéhez szokott fiúmeiekben el nem mosódó emléket hagyni hátra a vég ellenek látszó délibábos pusztá. Ennek meglátogatását mindenesetre bele kell illeszteni a programba. Fiuméből Debreczenbe jönni és a Hortobágyot nem ltni, olyan volna mint Fiuméba menni és tengert nem látni.

Az értekezlet ki is mondta, hogy a fiúmeieknek megmutatja a Hortobágyot. Dr. Bakonyi Samu (ügyvéd, vár. biz. tag) indítványozta, hogy egy rendezőbizottság is alakítsa a rend fenntartására, — erre okvetlenül szükség van. Pártolták ez indítványt Györy Elek (kollégiumi pénztárnok) Márk Endre dr. Szántó Sámuel (keresk. akad. tanár) és Kovács Gábor (ügyvéd, v. biz. tag.)

Csakugyan alakítottak ilyen bizottság is, tagjai lettek a többi bizottságok elnökei, helyettes elnökei, jegyzői — ezen kívül új tagokkal egészíti ki magát.

Végül Márk Endre bejelenti, hogy már eddig is többet jelentkeztek nála az iránt, hogy szívesen adnak szállást fiúmei vendégeinknek. Kéri tehát a jelenlévőket, hogy szállásadásra jelentkezzenek. Csakhamar ötven szállás lett följajánlva, részint egy-két vendég, részint egész családok számára. Akadtak, akik 2—3 szobát bocsátanak a fiúmeiek rendelkezésére.

Ezzel az értekezlet a fiúmeiek iránt táplált meleg, lelkes hangulatban, a fiúmeiek és az elnöklő polgármester éltetése mellett eloszlott.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtdi hivatalnál, június 7-én: szeles, hűvös, kelten csapadék.

Séta hangverseny a Margit-fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Térzene minden szerdán este 1/2 6 órakor a Nagyerdőn.

Június 10. A debreczeni szabadelvű párt lakomája a nagyerdőn.

Jun. 13-tól a főiskolában vizsgálatok: 13-tól 17-ig

a főgymnáziumban, 19-től a theológiában, 20-tól a jog és államtudományi karban, 26-tól a képezdében. Az ev. ref. elemi fiú és leányiskolák évről-évre vizsgálati Jun. 22-től 30-ig a templomokban.

Jun. 17. A Zion-egylet táncvizsgálma a nagyterdei Dobos-pavillonban.

Junius 18. A Csokonai kör évi rends közgyűlése.

Junius 29. A fiúeik érkezése Debreczenbe.

Junius 20-24. Érettségi vizsgálatok a főiskolában.

Junius 23-27-ig az állami főreáliskola vizsgája.

Junius 25. Lódiázás a Nagyerdőn.

Junius 25. Az iparos-kör jubileuma.

Augusztus 7-15. Országos vásár.

Október 2-10. Országos vásár.

— **A harmadosztályu kereseti adók.** A debreczeni kir. adófelügyelőség az eddiginél sokkal magasabb összegekben javasolja kivettetni a harmadosztályu kereseti adókat. Tudomásunk szerint a már közszemlére kitett hatvan-, csapó- és piacutcai adóajlajstromokban a legközelebbi három évhez viszonyítva igen sok esetben 50, 100 és 200 %-os adóemelésék vannak javaslatba hozva. Az érdekelt adózó felk, kereskedők, iparosok, ügyvédek, orvosok, vállalkozók, bérlők, általában az üzletemberek, alaptalannak tartják jövedelmeknek egyszerre ilyen nagy mértékben való megadóztatását, s az általános közgazdasági viszonyokban nem találunk indokot arra nézve, hogy az adóalap és az adóösszegek kiszámításában ilyen óriási ugrásokat tegyen az adófelügyelő. Ezen eljárás következtében, a kereskedő társulat elnöksége a hozzá érkező panaszok folytán elhatározta, hogy a legmesszebbre menő mozgalmat indítja a sérelmek orvoslása végett s a szükséges adatok gyűjtését már meg is kezdte. — Wekerle Sándor miniszterelnök és pénzügyminiszter, ösmeretes megnyugtató nyilatkozata után, melyet egy budapesti küldöttségnek tett, megvagyunk győződve, hogy a harmadosztályu kereseti adók nálunk is méltányosan fognak megállapíttatni.

— **Gróf Dégenfeld főispán** tegnap d. u. Nagykárolyba s onnan Budapestre utazott, hogy részt vegyen a főispáni karnak minden év jun. 7-én, a koronázás évforduló napján tartatni szokott összejövetelében.

— **Az időjárás** bús, borongós, kedvezőtlen. Az eső folyton hull és már annyit kaptunk belőle, hogy csak a dinnye termelők kívánják még egy kicsit. Ha még tovább tart a pityergős időjárás, elmondhatjuk a közszóval, hogy „adtál uram esőt, de nincs köszönet benne.” És a kedélyre, hogy h t ez az inkább novemberi, mint juniusi idő! Borús, kiellen és éppen ilyené változtatja át az embereket is. És e mellett a folytonos szél, mely éppen az idegesség XIX. századának gyönyörűségére van teremtve. Az ember szíve mélyéből könyörög az egek urától egy kis valódi nyarat, de kolera és influenza nélkül ám!

— **A debreczeni dalegyület** tudvalevőleg országos pályázatot hirdetett egy eredeti magyar dal szerzésére. A pályázat jun. 1-jén járt le és számra nézve; — a már most konstatálható — igen szép eredménnyel végződött, mivel összesen 19 versenyző mű érkezett be, a melyeknek birálatát már közelebb megkezdte a bíráló bizottság. A dalegyület elnöke Márk Endre a ma reggeli gyorsvonattal Budapestre utazott, hogy részt vegyen az országos dalárszövetség választmányi ülésén, mely a jövő évben Fiumében rendezendő országos dalár-ünnepély felett és a debreczeni dalegyület amaz indítványa felett tanácskozik, hogy az országos dalárszövetség évente pályadíjakat, tüzzön ki eredeti magyar zeneművek írására.

— **Debreczen és Kraxelhuber.** Debreczennek a főrendiház reformját illető átiratával először is Pozsony város közgyűlése foglalkozott s elhatározta, hogy „nem csatlakoznak a

felirathoz, mert az adott eset nem elég ok erre és mivel ez a szabad vélemény korlátozása volna.” Kraxelhuber Tóbiás véleménye azonban semmi esetre sem lehet irányadó az átirat további sorsára nézve.

— **Életrevaló reform a helybeli postánál.** Schöpfling Gusztáv nagyváradai postaigazgató Debreczenben időzik. A posta- és távirat igazgató idejövetele — értesülésünk szerint — annak a régibb idő óta elfogadott tervnek effektuálásával áll összekötetésben, hogy a Budapesten és Nagyváradon már fölötté czélszerűnek bizonyult postai reform: a postai csomagoknak és pénzesleveleknek hához hordása is behozassék. A postaigazgató e tárgyban holnap értekezni fog S monffy Imre kir. tanácsos polgármesterrel.

— **Huszezer forint a zenedének.** Sesztina Lajos, a zenede elnöke ma vette föl a város alapítványi pénztárából azt a huszezer frtot, melyet a közgyűlés a zenede háza építésére segélyül megszavazott. Ezzel teljesen kimerült az ugynevezett nagy kölcsön alap, amely az által keletkezett, hogy az 1877-ben fölvetett nagy kölcsönből a házi pénztár fölségelésére 145000 kölcsön adatott s ezt a házi pénztár évi 5000 frtjával vissza fizette. Ez a 145000 frt reál és kereskedelmi iskola építésére volt szánva, de időközben céljaitól részben elvonatott. Ebből kapott a ref. egyház 25000 frtot a gazdasági tanintézet számára átengedett telekért; a kereskedő társulat pedig 40,000 frtot a kereskedelmi akadémia építésére. A fennmaradó pár ezer frtot a házi pénztárnak adják át.

— **Debreczen és Apponyi.** Mint illetékes forrásból értesülünk, gróf Apponyi Albert szathmári utjában nem száll le Debreczenben, de az indóházban itteni hívei fogják fogadni s többen csatlakoznak hozzá és Szathmárra kísérik.

— **Iskolai ünnepély.** Dr. Szánthó Sámuel kereskedelmi akadémiai tanárnak, azon alkalmából, hogy tíz évet töltött el a magyar nyelvi önképző kör elnöki székében, az egyetemi ifju tagjai hálájuk és ragaszkodások jeléül, nevével ellátott díszes albumot nyújtanak át.

— **A millenium és az egyetemi ifjak.** Az egyetemi ifjuság a milleniumi ünnepeken való részvétel ügyében megtartotta folytatólagos közgyűlését. Az ifjuság ötven tagú bizottságot választott, mely állandó lesz és a vidéki főiskolák bizottságaival együtt alkotja az országos ifjusági milleniumi bizottságot. A választás után határozati eg kimondották, hogy az összes budapesti egyetemi körök és egyetek kiküldöttek által képviseltetik magukat a bizottságban. Megemlítjük, hogy a fővárosi bizottság tagjai között van Komlóssy Arthur I. éves joghallgató. Komlóssy Arthur debreczeni ügyvéd szép reményű fia. Ugy látszik, hogy a Komlóssyaknak a közügyek iránt való érdeklődése már korán kezdődik s nem szűnik meg az ifju generációkon sem.

— **Debreczeni középületek az orsz. kiállításán.** A belügyminisztertől ma jun. 3-iki kellellettel következő körrendelet érkezett Debreczen város tanácsához: 1595/ln. Az 1896. évi országos kiállításra a hazai középítészetnek méltó bemutatása kívánatos lévén, kereskedelmi miniszter hozzám intézett részbeni átirata folytán az 1867 óta létesített nagyobb szabásu nyilvános épületekről kimutatást készíttetni kívánok, melyben azoknak rendeltetése, a tervző neve és az építési költségek feltüntetve legyenek. E nélkül fogva felbivom a törvényhatóságot, hogy a területen 1867 óta épült ilyen nagyobb szabásu nyilvános épületekről a fenti adatokat magában foglaló kimutatást készítsen s azt folyó évi június 20-ig hozzám terjessze fel, esetleg arról, hogy ilyen kiállításra méltó középület 1867 óta nem épült, jelentést tegyen. A jelentésben az is felelőndő lesz, vajjon a törvényhatóság a

saját tulajdonát képező ily épületek terveinek a kereskedelmi miniszter ur által leendő kiállításához hozzájárul-e, vagy azokat közvetlenül kívánná-e kiállítani. Hieronymi. Nézetünk szerint Debreczen az 1867 óta emelt középületek terveit saját pavillonjában mutatja be. Ez fog illeni a város méltóságához, jelentőségéhez.

— **Hortobágyi képek.** Lovag Chilinszky György József főherceg hortobágyi kirándulásáról számos sikerült fölvetelt készített, amelyek a főtözsde előtt közszemlére vannak kitéve. E képekből József főherceg főudvarmesteri hivatala több példányt megrendelt. Több üzlet kirakatában láthatók a Kiss Ferencz (Gondy és Egei czégtől) által eszközölt pillanatnyi fénykép fölvételek is, amelyek a főherceg hortobágyi látogatásának legérdekesebb mozzanatait tüntetik fel. E képek Kiss Ferencznél jutányos áron megszerkezhetők.

— **Arverés a városi földekre.** Ma négy kisebb városi föld bérletére tartottak árverést a városházán. Altalában az eddiginél magasabb évi bérösszegeket ígértek. Arverés alá követhető földek bérlete került: Az u. n. Posta földért — hat nyilas és 1424 □ öl — legtöbbit ígért az eddigi bérlő Fábricius Géza 400 frttól 404 frtig; az elepi két és 2/3-ad nyilas föld bérösszegét 230 frtról Erdődi Mihály fölverte 303 frtig; a Gilányi laktanya melletti 5 hold legelőért Makai Ferencz juhász az eddigi 140 frt bért ígérte; ugyanennyiért leütetett az ő javára, a csapó utcza 682. sz. ház utáni ondódi földért — 3 hold és 1050 □ öl — Sipos Imre az eddigi 25 frt helyett ígért 33 frtot.

— **Emke Krausz Vilmos** főrabbi ur egy esküdtszéki tárgyalásnál részére megítélt 3 frt. társulási díjat az Emkének adományozta, melyet Bészler Károly az Emke pénztárosa lapunk utján nyugtáz nyilvánosan.

— **Szeszes italok kimérése.** A pénzügyminiszter, egyetértőleg a belügyminiszterrel, felmerült kérdések folytán kijelentette, hogy az a vállalkozó, ki egyuttal vendéglős és kávé s, csak akkor foglalkozhatik mind a két üzletben szeszes italok kiszolgáltatásával, ha mind-egyik üzletére nem csak az azok természetének megfelelő iparendélyvel, hanem külön italmérséi, illetve kis mértékben való e'arusítási engedélyvel is bír. A vendéglői üzletre nyert italmérséi engedély tehát nem jogosítja fel arra, hogy a kávéházban (kávéházban) szeszes italokat kimérhessen, illetve kis mértékben elárulhasson, habár az üzleti helyiségek ugyanabban az épületben, vagy éppen — mint gyakran előfordul — egymással nyílt ajtók által közvetlen összekötetésben volnának is.

— **A Hajduvárosok népessége 100 évvel ezelőtt.** Wessprémy Kálmán Hajduvármegye levéltárosa a hat hajduváros multjára nézve érdekes adatokat közölt velünk a megyei levéltárból, ahol megvan a II. József császár által 1781-ben elrendelt népszámlálás eredményének egykoru kimutatása. Az 1781-dik évi népszámlálás adatait összevetve a 100 évvel később fogantatott 1881 évi népszámlálás eredményével, kitűnik, hogy a hajduvárosok népessége ezen 100 év alatt, dacára a több ízben ismétlődött vehemens módor pusztító kolera járvánoknak, csaknem megháromszorozódott, — mert a népesség száma 23776-ról 69022-re emelkedett. Az emelkedés városok szerint részletezve következő:

	Népesség	
	1781-ben.	1881-ben.
Böszörmény	6242	19035
Nánás	5156	13957
Szoboszló	4902	13038
Dorog	3089	8026
Hadház	3074	7414
Vámos-Pércs	1313	2552
Összesen	23776	69022.

Vagyis az emelkedés 45246 lélek. — Az egykoru kimutatás kitűnteti a lélek számot nemek- és vallás felekezett szerint is, — külön a cselédeket is. Abban az időben mindössze 16 zsidó lakott a hajdukerületben, — ezek is mindnyájan Vámos-Pércsen húzóák meg magukat.

— Az ipariskolai bizottság arra kéri a város minden rendű és rangu lakosait, testületeit, pénzintézeteit, az iparos társulatokat, hogy az iparos iskolai ösztöndíj összegét, melyből arra érdemes iparos tanulók szorgalmuk ösztönzése végett évenként jutalmaztatnak, kegyes adományokkal ez évben is gyarapítsák. Az adományok f. évi június 17-ig Dóczy Gedeonhoz, mint az ipariskola igazgatójához Széchenyi-utca 1775. szám alá küldendők. — A Debreczen szabad kir. város által tartott iparos iskolában a 1892–93-ik iskolai évet záró vizsgálatok a köv. rendben, időben és helyeken tartatnak meg: A) Az esti iskolában. 1893. június hó 20-án délután 6–8 óráig az előkészítő osztály A), B), C) és az I-ső osztály öt csoportja, minden osztály és csoport saját tantermében. 1893. június 23-án délután 6–8 óráig a II-ik és III-ik osztály négy-négy csoportja vizsgázik. B) A rajziskolában. 1893. június 18-án délelőtt 9–11 óráig a III-ik osztály A) és B) és az I-ső osztály hat csoportja vizsgáznak. 1893. június 18-án délután 3–5 óráig a III-ik osztály C) és D) csoportja és a II-ik osztály négy csoportja vizsgáznak. 1893. június hó 25. és 26-ik napján reggeli 9–12 és délutáni 3–7 óráig tanonczmunkakiállítás tartatik az ev. ref. főiskolának az előző években is e célra használt helyiségeiben. A vizsgák nyilvánosak.

— Egy örökség története. Nem lesz érdektelen fölemlitenünk egy örökség kárbament reményének történetét, annál is inkább, mert Debreczenben is több család hitt az örökség létezésében, elérése végett lépéseket tett, gyülekezett és kötelekezett is. — Nehány év előtt ugyanis az a hír járta be a lapokat, hogy Londonban bizonyos Köhler Frigyes György nevű német halt meg, ki után kétszáz millió forint maradt. — Természetesen számos örökös jelentkezett, különösen Hessenből, Ausztriából és Magyarországból, kivált Debreczenből és Szepességről, hol a vélt kompetensek a Huss-parkban ülést is tartottak. Ez a Köhler-féle örökség azonban egyáltalán nem létezik. — Való, hogy körülbelül száz év előtt Hessenből bizonyos Köhler ment Angliába, hol a katonaságnál tábornokságig emelkedett s a Keylor nevet vette föl. Csak egy fia volt, Frigyes György, a ki szintén a katonai pályára lépett s az ötvenes években halt meg. Már akkor azt hitték, hogy óriási vagyon maradt utána és mindenfelől jelentkeztek igénylők. Az angol hatóságok a Köhler-féle hagyatékot ki is osztották a jogos örökösök közt, de biz' az nagyon jelentéktelen volt. Többnyire hessenieknek jutott.

— Ártéri kut. Míg a debreczeni kutbódéből időnként kigomolygó füst a várt vizsgárlapárolgott reményét jelképezi: a környékről, mindenfelől kapunk híreket a sikeres kutturásról. Legújabbban Tetétlenen talált Szabó Lajos kutturó 100 méter mélységű ártéri vizet. A kut bőven ontja a vizet.

— A szabó id. szakegylet vasárnap-i vigalmán a következő felülfizetések történtek: Fényes Mór 2 frtot, Sövényi István 2 frtot, Papp testvérek 4 frtot, Erdős Antal 1 frtot, Talafusz György 1 frtot, Erdélyi Mariska k. a. 60 krt. Horváth István 3 frtot, Csikes Ferencz 2 frtot, Huber József 1 frtot, N. N. 50 krt, Benka János 1 frtot, Nagy József 1 frtot, Kiss Imre 1 frtot, Nagy N. 1 frtot, Stájer Gyula 3 frtot, Gránicz István 1 frtot, Svarcz Benő 1 frtot, Porczias 2 frtot. Egy ösmeretlen hölgy egy csokrot ajándékozott.

Irodalom—művészet.

* Szabó cska lefordított. verse. Dr. Brajjer Lajos közzé teszi a „Fliegende Blätter szerkesztőségének egy levelét, a melyből kitűnik hogy Szabolcska Mihálynak „Der Mutter Frage“ című verse alá Brajjer oda írta, „Nach dem Ungarischen“, de ezt a szerkesztőség tévedésből kihagyta.

Legújabb.

(Délutáni posta.)

Jun. 7.

A miskolczi választás.

Miskolczon, a hivatalos lap szerkesztőjévé kinevezett Vadnay Károly helyére, Radványi István kir. tanácsos ellenében tegnap Hermann Ottó, óriási küzdelem után, 36 szavazatöbbséggel déli kerületének országgyűlési képviselője lett.

József Ágost főherceg kastélya.

József főherceg kisjenői birtokán fia Ágost főherceg számára, a mostani kastélylyal szemben lévő területen, pompás új kastélyt szándékozik építeni.

Jókai jubileuma.

A Jókai Mór jubileumát rendező központi bizottság elhatározta, hogy a jubileumot karácsonyra halasztja Jókai összes műveit ezer példányban kétszáz forintjával kiadják s a befolyó kétszáz ezer forintból ivói honoráriumként százezret Jókainak adnak. Gróf Csáky Albin miniszter is helyeselte ezt a tervet és megígérte a kormány támogatását.

Biharmegye főispánja.

A lemondott b. Dóry József helyére Beöthy László és Szunyogh Szabolcs képviselőket emlegetik főispán-jelöltekül.

A Panama-pör elítéltjei.

Eiffel-t, Fontane-t és Cottu-t a Concierge-be kísérik. A semmitőszék előtt csütörtökön kezdődik meg pörük tárgyalása.

Színház.

* Szinkör Zilahon. Ez idő szerint nincs meg az egész városban színelőadások tartására alkalmas hely. Az ott megfordult társulatok eddig a város háza nagytermében játszottak, de a pénzügyigazgatóság most kizorít minden társulatot. Pedig Tiszai Dezső-társulata, mely ott tavaly bemutatkozott, újra ellátogatna a városba. Most akadt egy vállalkozó, ki hajlandónak nyilatkozott egy szinkör építésére, ha a bérlet több évre szól — mitől Tiszai nem idegenkedik — ha a város alkalmas területet enged át e célra.

Törvényszéki csarnok.

* A zugprókátor pöre. Hogy Nánássy Lajos zugprókátor pöre mennyire komplikált dolog, az kitűnik a folytatolagos végtárgyalás intézkedéseiből is. A debreczeni kir. törvényszék ugyanis Nánássy Lajos és társai monstre-pörében f. évi július hó 3-án kezdi meg a tárgyalás folytatását, a mely egyfolytában 15-ig fog tartani. Július 3-án délelőtt Nánássy Lajos, Spitz Mór és Kleinberger Sámuelné vezetettnek elő a kir. törvényszék fogházából. Július 6-án Nánássy és Grünstein Bernát vádlottak állítanak elő, Scheppel Mihály panaszára. Július 7-én Nánássy és Deák Imre vádlottak állanak elő; július 8-án Nánássy, Mészáros Antalné sz. Barna Sára, Mészáros Antal, özv. Nyitrai Mártonné, Tóth Mária vádlottak ügyében lesz tárgyalás: panaszosok Nemes Józsefné, Bordás Ferenczné, Boros Ferenczné. Július 10-én Nánássy, Szabó Gáborné, Imre Mihály és Imre Mihályné vádlottak ellen Cecze István és neje Bajnai Erzsébet panaszára. Július 11-én Nánássy, Grünstein Bernát vádlottak ellen Bignió János panaszára. Július 14-én Nánássy, Spitz Mór, Kleinberger Sámuelné a kir. törvényszék fogházából, továbbá Bernát Sámuel és Grünstein Bernát vádlottak állítanak elő Würdiger Hermann és Würdiger Mór panaszára. Mindenik ügyszékre regeget tanu hivatik be, a kik aligha férnek el a törvényszék jelenlegi helyiségének „Tanuk szobájában“, kénytelenek lesznek a lépcsőkön ácsorogni.

Vegyes hírek.

* László főherceg és a magyar nyelv. József főherceg ifjabbik fiáról, László főhercegről írják az alábbi jellemző történetkét: A kis főherceg mellé, hogy a német nyelvben mégis szerezzen va amelyes jártasságot, most két teljesen német tisztet adtak: a joviális és nagyműveltségű Hmel alezredest és a komoly hallgatag Dobner főhadnagyot. Beszélgetés közben egy ízben így szólt az alezredest: — Szeretnék valamit tanulni magyarul, de a magyar nyelv rettenően nehéz...

— Oh, felelt sóhajtván a kis főherceg, a magyar nyelv abszolúte nem nehéz, de a német az ám csak valami! A sok der—die—da — borzasztó!...

* Arviz Észak-Magyarországon. A napok óta tartó nagy esőzés megdagasztotta az ország minden részében a folyókat és vizeket, amelyek nyugtalanul hullámanak szükké vált medrükben. Sátor-Alja-Ujhely mellett a „Bodrog“ kiöntött. A magyar államvasutak gyártelepének vidéke, a gróf Starhemberg-féle kastély és a Diana-kert egészen víz alatt áll. A lakosok mindenfelé menekülnek az ár elől. — A Garam folyó, mint Zólyomból írják, szintén erősen árad.

* Gyilkos vendéglős. Derecskén, a „Tüzoltóhoz“ címzett vendéglő udvarán — mint nekünk írják — még május 29-ikén egy holttestet találtak. A rendőrség Vass István vendéglőst kérdőre vonván, ez bevallotta, hogy ő a tettes, mert a vendége nagyon izgatva volt, nem akart fizetni s állítólag még meg is támadta. A vendéglős erre fölkapott egy sörösdüveget és a vendég fejéhez vágta, úgy, hogy a szerencsétlen ember azonnal holtan rogyott össze.

* A szalontai csonkatorony gazdát cserélt. A nagyszalontai „Arany-alap bizottság“ legutóbb tartott ülésén dr. Balog Elek szalontai orvos azzal a kijelentéssel lep'e meg a bizottság tagjait, hogy a csonkatorony telkét épületeivel együtt a jelenlegi tulajdonostól 15 ezer forintért megvette, mely összeg az Arany-alapból lesz fizetendő. A torony megvétele után az összes Aranyrelikviák abban fognak elhelyeztetni. A földszinti szobába helyeznék Arany budapesti szobrának eredeti anyag mintáját, az első és második emeleten helyzetnének el a többi pályázó szobrázok anyagmintái, melyeket azok az Arany-szoba számára ingyen ajánlottak fel; továbbá a feliratos szalagoknak másik része, úgy az Arany-szobra leleplezése alkalmából kiküldött tömördek koszora és feliratos szalagok, valamint a Barabás Miklós által 1857-ben olajban és életnagyságban festett remek kép, mely Aranyt férfiasága legszebb korában tünteti fel. A harmadik emeleten lenne elhelyezendő az Arany-szoba, kizárólag azon tárgyakkal és ugyanazonos helyzetben, mint ezek Aranyt életében környezték.

* Az E. M. K. E. nyiregyházai fiókja. Az E. M. K. E. tagjai az egész országban olyan nagy számban vannak, hogy a fiók-intézet a helyi tagok kezdeményezésére bárhol megalakítható. Legközelebb Nyiregyházán fog ez megtörténni. A márczius 15-diki ünnep alkalmával ugyanis a város közönsége még azon az este 100 frtnál többet gyűjtött az E. M. K. E. céljaira s ekkor elhatározták a külön szervezkedést s ennek eszközésére titkárul ideiglenesen Gróh István főgimnáziumi tanárt választották meg. A központ ennek alapján már megküldötte a leendő fiók-intézethez az ügyrend egy példányát s a szükséges nyomtatványokat s amint a szervezkedés kellőleg előkészítve lesz az alakulásra a központ is képviselőt küld.

* A gróf s az idomító. Kinsky Zdenko gróf freudeni istállójában valami fölött szóvitába keveredett trainerjével, Spiderrel, a mi annyira fölzigatta, hogy — éppen lovon ülven — nekirugtatta lovát a trainernek, a ki a ló patkói alá került. Az indulatában elvakult gróf még egyszer keresztül lovagolt Spideren, ki több nehéz sérülést szenvedett. A gróft további bruta'itásban Pache jockey és még két más lovasz akadályozta meg. Az esetnek, mely most Bécsben közbeszéd tárgyát képezi, valószínűleg a törvényszék előtt lesz folytatása. — „M. E.“ híre szerint azonban a trainer nem fog panaszt emelni.

* **Gyoma a lumpok ellen.** A gyomai képviselő az utcai világítás ügyében tanácskozott és hosszabb vita után a következő határozatot hozta: Az utcai világítás merőben felesleges. Mert esti kilencz óráig gondoskodik róla az isten, azontul pedig csak a lumpok vannak ébren. Dr. Kiss István azonban ezt a határozatot a vármegyéhez apellálta, mely az utcai lámpák felállítását kimondotta. A gyomai arany ifjuság, győzelmi emlékkünnepélyt rendez, melyet a gyomai magisztrátus már előre lumpok bankettjének minősít.

Közgazdaság.

* **Vállalkozók figyelmébe.** A nagyváradi cs. és kir. katonai élelmezési raktár kezelési tüzi fa szükségletének biztosítása czéljából, annak irodájában (Kert utca 79 sz. I emelet) 1893. évi június hó 26-án d. e. 10 órakor nyilvános árlejtést fog tartani. A közelebbi feltételek a kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. június 6-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjradék 4% — — —	116.15	116.45
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	124.—	125.—
„ koronajradék 4% — — —	94.95	95.50
„ regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.75	101.50
Osztrák aranyjradék 4% — — —	117.25	117.75
Egységes állam kötvény 4 1/10% — — —	98.—	98.60
Tisza-szegedi 4% -os nyeresémsorsjegy	142.—	143.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	409.25	409.75
Osztrák hitelrészvény — — —	344.40	344.60
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	115.75	116.25

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	129.—	130.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os — — —	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	12.60	13.10
Osztrák „ „ — — —	19.50	20.—
Olasz „ „ — — —	13.75	14.25
Bazilika sorsjegy — — —	9.10	9.60
Jó-szív „ — — —	3.10	3.50

Pénzszemek:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.72	5.87
20 márkás arany — — — — —	12.02	12.06
20 frankos arany (Napoleon d'or) — — —	9.76	9.80
Sovereigns — — — — —	12.29	12.36

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Irta: **Sz. Buday Etel.** —

XVIII. Fejezet.

(Folytatás.)

68

Szürke felhő borítá az égboltját. A hó nagy pelyhekben szállingózott az osztrák főváros felett és dermesztő északi szél sepré végig az utcákat, meg-meg kavarva a frissen hulló havat, szeméibe csapkodva a járókelőknek. — Olyan téli nap volt, a midőn azt szokták mondani, hogy jobb bent, a jól fűtött szobában, mint kint lenni s talán ugyan ekként gondolkodva, szemlélté a téli vihart, a főváros egyik kis palotája ablakából Helén, hol naponta, ugyanazon időben megszokott jelenni, hogy kötelességét teljesítse, mint a olvasó nő.

Különös módon jutott a felolvasási órákhoz.

Egy napon felkereste egy ösmeretlen, de szép férfi szerény lakásán és bemutatva magát, mint Merőde Marczel orvos s minden bevezetés nélkül felkérte, hogy fogadja el illő díjazás mellett, a naponkénti felolvasást egyik betegénél, kinek anyanyelvén, angolul kell felolvasni, és őt, mint jó angol nyelvmesternőt ajánlották neki e czérra.

Helén megtudta, hogy a beteg egy fiatal leány tehát az ajánlatot elfogadta, és a délutánokat a szenvedő mellett töltötte; hol felolvasva, hol arra várva, hogy felolvashasson az álom által el-el nyomott betegnek.

Ugy azon a viharos napon is, elmerülten nézegeté Helén az aláhulló hópelyeket, mivel a beteg leányka elszenderült, és nyugodtan feküdt, a persa szőnyeggel leterített alacsony, széles

nyugágyon, fehér bársony hattyu prémmel szegélyezett pongyolában, skarlát vörös plüs párnákon.

A leányka gyöngéd, nyulánk alakja, könnyedén terült el a nagy ágyon, mintegy oda dobott sugár hóhalmaz, mivel nem engedte kitűnni vézna alkatát, selyemmel bélelt bársony ruhájának tömötsége, így csak fekete, dus hajával körített szép halavány arcza árulta el létét.

A nagy terem különös berendezése, a világ minden részéből össze hordott mükincekéből állt. A falak egyrésze, régi gobelinekkel, perzsa szőnyegekkel, khina, japáni fantastikus ábrájú selymekkel lettek bevonva, míg a másik részt értékes festményekkel aggatták be. Modern burtozat sehol nem volt látható. A terem falát körbe övezték, keletiesen alacsony keretek, különféle drága szőnyeggel fedetten, úgy kisebb-nagyobb bársony selyem himzett párnák ékesítették szét szórta.

A terem közepét, a nagy nyugágy foglalta el, árnyában állva a mennyezetig érő, legyező levelű nagy pálmának, melynek egy-egy levél ágáiról, himzett, kék, rózsaszín japáni gazir függönyök lüggtek alá, selyem pókháló sátozt képezve a szunnyadó felett.

A terem padlóját borító perzsa szőnyegen, egy rendkívüli nagyságu jeges medve bőr terült el az ágy előtt, melyen egy indus szolganó ült, fantasztikus ültözetbe, mi igen is sokat engedett bronzszinü alakjából látni, a mi civilizált fogalmunk szerint. Öltözéke állott, gyöngyragyáló sallangokból és egy rövid, fehér selyem, aranyal dusan himzett cipótakaróból, a melyről az aláfüggő éksallangok ides-tova bimbálózva, gyakran, majdnem minden mozdulatára hagyták láttatni tökéletes idomait, egy domboru kebelét is, a hiányosan védő gyöngyel és kagylókkal ékített, deraka köré csavart bitor veres gazir, melynek élénk színe még barnábbnak tüntette fel meztelen vállait karjait, miket s úgy formás bokáit is arany pereczek ékesítettek.

Egy bizarr, képzelt alaknak tünt fel szokatlanságáért a szépek nevezhető indusnő; amint később végig terülve pihent, merev mozdulatlanságba a medve bőrön.

A teremben csend honolt, csak az alvó halk szaggatott lélegzése hallatszott.

Helén eljőve az ablaktól, és eltoglalta helyét csendesen. Még moccanni sem mert, nehogy a beteget álmából felzavarja; hanem nyugodtan ült készen tartva az olvasandó könyvet, hogy tovább olvasson mindjárt, ha a leányka felébredne.

A pihenő indő besüppedt, barna alakja a hullámos fehér szőrmébe, fél karjára támasztott fejével, bronz szobornak tünt fel s hogy élő volt: csak nagy szeméinek villogása árulta el.

A szolganó nem aludt. Pihenése csak látszólagos volt; mert figyelő tekintetét el nem fordítá alvó urnőjéről és jóságos arcán valami aggodalom szerű tükröződött, mi a leányka szokatlan hosszas alvásával látszott össze függni, mert végtére így szólt Helénhez, hibás angol-sággal suttozva „ugye jó miss, ő nem hagyni itt a szegény Mazzát, lelke visszatérni testébe, ugye ő nem meghalt?”

Midőn Helén megnyugtatta, hogy urnője csak alszik, könnyebbülve sóhajtott fel, s az aggodalom némileg tünt arcáról; de azért tovább is kitarással figyelte alvó urnőjét, ki halavány arczával, kék karikákkal gyűrűzött beesett szemével, inkább halothoz, mint élőhöz hasonlított.

A szél szomorú rémes dandája, mint bőszült démonok üvöltése hallatszott be, a csendes helyiségbe, anélkül, hogy az alvót zavarta volna, még az ébren lévőkre kellemetlenül hatott. Helén is halványabban nézett ki a szokottnál, és meg-meg rázkódott idegesen, mint hacsak a meleg hajlékban is érezné az idő zordságát.

Az indusnő mozdulatlansága tán élete utolsó percéig is tartott volna, ha ébredező mozdulatot nem tett volna az alvó, de úgy mint párducz szökött hajlékony testtel az ébredőhöz, meglapulva előtte, sováran lesve első pillantását.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **Mai gyermek.** Az utcán egy ur meglát egy szivarozó fiúcskát:

— Ejnye, ejnye, nem érnél rá azzal a dohányzással?

A fiú flegmatikusan felel:

— Persze, hogy ráérek, hiszen csak egy óra mulva kezdődik az iskola.

* **Érthető.** Nő: Igaz-e, hogy a rákok megesszik a nőstényeket, úgy hogy csak az ollóikat hagyják meg?

Férj: Persze! Okosan is teszik. Például én is megenném a szabónődet és csak az ollóját hagynám meg.

* **Bucusu után.** I degen: Valami katasztrófa történt a helységben?

Helységbeli: Nem! Hanem bucsu volt, mulattunk, énekeltünk, verekedtünk, aztán bekötözték bennünket.

CSAK AKKOR.

A szeretet s hála

A szív virágszála;

De a két virágzál csak akkor virágzik:

Hará egy más szívnek melege sugázzik.

Temérdek.

A költő dicsőség, ha nem neveltséges is, oly neveltséges, ha nem dicső.

Fartié Leo.

Minek korlátozni magunkat a mértékkel és a rimekkel, ha ugyanazt a gondolatot prózában is ki tudjuk fejezni? Ez ép olyan mint ha én, midőn módomban volna szabadon járhatni, béklyókat kötnek lábaimra s egy helyen kezdenék el ugrándozni. Tehát inkább prózában írjunk, mint versekben.

Tolstoj.

* **A gyógyító hit.** Charcot, a párisi Salpatrié híres tanára, egyik orvosi szaklapban igen érdekes cikket közöl a hit gyógyító hatásáról s egyáltalán a csodákról. E cikkből a következő részleteket adjuk: Charcot, hosszas orvosi gyakorlatában többször foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a hit mennyiben bír gyógyító hatással vagyis mennyiben történnek csodák. Minden therapeutikus „csodának” van magyarázata s úgy előállításának, mint fejlődésének törvényei ismeretesek előttünk s ez nagy szerencse, mert az orvosi tudomány mindjobban felhasználhatja a szenvedő emberiség javára. A csoda által való gyógyításhoz két tényező szükséges: a betegnek nagy bizalma, hite a gyógyulás lehetőségében („A te hited megtartott téged”, mondá Jézus az általa meggyógyított betegeknek), fogékonyság a szügyesztői iránt s egy bizonyos betegség. Mert a hit gyógyító erejének köre nagyon csekély; csak azoknál a bajoknál hat gyógyítólag, a melyeknek gyógyító hatásához nem kell más eszköz, mint a mennyiben a szellem hathat a testre. A hitnek gyógyító ereje ezt a hatást sohasem lépheti túl, arról még soha senki sem hallott, hogy levágott kar vagy kéz helyébe ujat növesztettek volna. Ellenben száz meg száz béna gyógyult meg, de az esetek mind abba az osztályba tartoznak, melyet Reynolds „dependant of idea” néven nevez. Hajdan a görcsöknek és bénulásoknak gyors meggyógyulását csodának vették, de mai napság tudjuk, hogy az ily állapotok hiszterikus természetűek, s ezzel elesik a csodának természeti föltéttsége. Legjobban nyilvánulnak e csodák a buc-ujáró helyeken, a hová már eo ipso nagy bizalommal megy az ember. Nagyon figyelemreméltó, hogy a legtöbb csodatevő maga is nagymértékben hiszterikus volt, mint például assisi szent Ferencz és szent Teréz. Az is nevezetes, hogy a „kegyhelyek” berepedése, s a csodák külső föltételei minden időben, minden népnél, minden vallásnál ugyanazonosok voltak, csak a gyógyi-

tó isten képe másforma. Fejtegeti azután Charcot a bucsujáró helyeken történni szokott csodák elméletét. A beteg sok más társától hallván a csodás gyógyítások hírét, összekoldulja a szükséges pénzt, s testileg-lelkileg kifáradva, fölöttébb szuggérálható állapotban ér oda. Ha azután — mint Brawell mondja — a beteg rendithetlenül hiszi, hogy meggyógyul, akkor tényleg meg is gyógyul (természetesen csak a főt jelzett szűk keretbe eső bajokból) s a szent orrásban való mosakodás, az áhitatos ima s a többi czafrang megteszik a többit. Charcot magánnyira hisz a szuggesztio által való gyógyításban, hogy több betegét, a kibe ő maga nem tudott elég bizalmat önteni, elküldte bucsujáró helyekre.

Kiadó és laptulajdonos :
 „Osokonai” nyomda és kiadó r.-t
 Felelős szerkesztő :
Vértesi Arnold.

Nyilttér

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelméket ö tönnyöként **10 frt 50 krért** és jobb fajtájukat is — valamint **fekete, fehér és színes** selyemkelméket méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** — sima, kockázott, csikozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Henneberg G.** cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (3.)

Vese, húgyhólyag, húgydara és kősvénybántalmak ellen, továbbá a **légszó és emésztési szervek hurutos bántalmainál**, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerral rendelve lesz.
Húgyhajtó hatású!

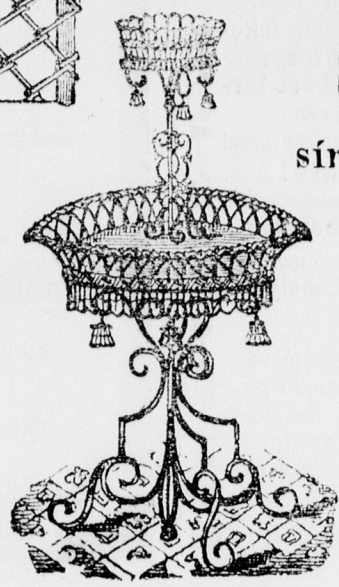
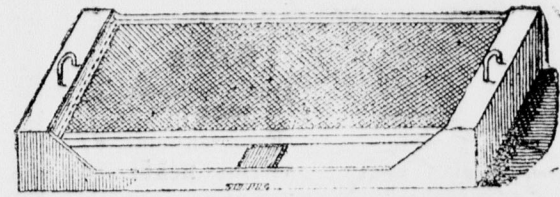
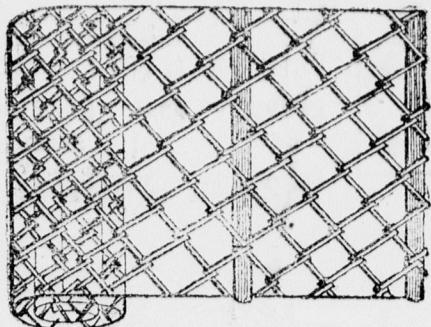
Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
 Kapható ásványvízkészletekben és gyógyszerárakban.
 A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Egy a gabona- és termény szakmában jártas **KÖNYVELŐ** és egyszersmind **LEVELEZŐ** is, alkalmazást nyerhet egy helybeli üzletben. Kellőleg felszerelt ajánlatok a Debreczeni Ellenőr kiadó-hivatalához intézendők.

LANOLIN-SZAPPAN az Union illatszerészetből **BERLINBEN.** megbecsülhetetlen szer, a bőrnek bársonyszerű puhaságot kölcsönözni és megtartani. 1 drb 40 kr, Kapható kizárólagosan **BAUM MIKSA** árúházában.

STANKE JÁNOS

SODRONY-MÜGYARA

1893. május 1-je óta **NAGYUJ-UTCZA 1618.**

sz. házba helyeztetett át, amit a n. é. közönségnek szíves tudomására hozok. Együttal ajánlom magamat mindenféle

SODRONY-MŰTÁRGYAK
 elkészítésére, u. m.

baromfi házak és baromfi udvarokat, **Erdő, Vadás és dísz kerteket** és minden szakmába vágó cikkeket.

Ocsó árak. Jó munka.

Hosszu éven át első rangu hazai és külföldi gyárakban, ugysis mint munkás, valamint számos ideig, mint üzletvezető kellő tapasztalatokat szereztem e téren, magam vezetem gyáramat és szakéltelmemet teljesen odairányítom, hogy gyártmányaim bármely fővárosi gyárával jószág-ciny és olcsóság tekintetében versenyképesek.

Tisztelettel
STANKE JÁNOS
 sodronygyáros.
 Nagyuj utca 1618

sodrony ágybetéteket acél drótból, sűrűs kertkerítéseket, **virágasztalokat** vas és drótból, **NÁDSZÖVETEKET** (stukator) □ métere 7½ kr. **szóró rostákhoz** minden számú szövötteket. **Ablak rostélyokat.** **Virágágy körzetet.** **kitámasztható** kavics rostélyokat.

KLYTHIA A bőr ápolására. **ZSIRPOR** Az arcszín finomítására és szépítésére. Legelegansabb toilette-, bái- és salonpor. Chemikailag megvizsgálva és jónak találva. **Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.**

Taussig Gottlieb Finom toilette szappanok és **parfümek** gyára, főraktár: **WIEN,** I Wollzelle Nr. 3.

Hölgyektől **elősmerő nyilatkozatok.**
 Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-zinházi színésznő Bécsben.
 Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
 Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
 Pálmay Ilka, színésznő a „Theater an der Wien” színházban.
 Odilon Heléna, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
 Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.
 Egy doboz ára 1 frt 20 kr.
 Kapható Debreczenben :
BAUM MIKSA árúházában és a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésekben.

A világ
regjobb
fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz

Bécs
gyár alapítottat
1835!

Ezen fénymáz,
vitriol nélkül
gyorsan a leg-
szébb mély feke-
teszínű fényt ad-
ja és a bőrt tar-
tósá teszi.

Mindenütt raktáron!
Értesítés! A n.
é. közönség saját
érdekében kére-
tik csakis Fernoendtt fénymázt venni és
csak azon dobozokat elfogadni, melyek
St. Fernolendt
névalírásommal vannak ellátva, mivel
temérdek értéktelen utánzat van forga-
lomban, melynek vignétája az én vig-
nétámhoz hasonlóan vannak nyomva,
hogy így a közönséget tévutra vezessék.

SCHLICK

-féle vasöntöde és gépgyár-
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és Irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.
Városi iroda és raktár: Podmaniczky u. 14. Plokk raktár: K. repesi-ut 77.

gőz- és járgányseplő-készüléket

számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő s egyetemes aczélekeket.
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
egyvasu ekék, talajmivelő eszközök
valamint

Schick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.
Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok
és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti ame-
rikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszáló-gépek szállítható
mezei vasutak stb.

Minta-raktár DEBRECZEN: **TRNKA FERENCZ** urnál,
Kis-Varad-utca.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

A „DEBRECZENI ELLENŐR” kiadóhivatala.

A „CSOKONAI”

NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporítottatott s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr” részére
hirdetéseket olcsón elvállal.